

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/77/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616212705
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6616212705.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: R. F., narodená XX.XX.XXXX, L. F., narodený XX.XX.XXXX, H. F., narodený XX.XX.XXXX, deti bytom u matky, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: E. F., W. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., toho času bytom M. XXX, štátny občan Slovenskej republiky a R. F., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XX/XX, V., toho času Ústav pre výkon trestu odňatia slobody, Košice - Šaca, Budovateľská 1, Košice, štátny občan Slovenskej republiky, za účasti starej matky: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale F. Y. XX/XX, V., štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu otca na zmenu rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, taktó

rozhodol:

Návrh otca R. F., nar. XX.XX.XXXX na zverenie maloletých detí R. F., W. XX.XX.XXXX, L. F., W. XX.XX.XXXX, H. F., W. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. F., nar. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí podal daň 05.10.2016 na Okresný súd Lučenec návrh, v ktorom žiadal zveriť maloleté deti R.A. F., L. F., H. F. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. F.. Uvedol, že matka maloletých detí sa riadne nestará o ich výchovu. Navyiac jeho rodičia sa nemôžu stretávať so svojimi vnukmi. Potom ako ukončí výkon trestu odňatia slobody sa bude on sám starať o výchovu detí. Do ukončenia výkonu trestu odňatia slobody je najlepším riešením ich zverenie do starostlivosti starej matky Y. F..

2. Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 15.11.2016 a na deň 30.11.2016.

3. Matka vypovedala tak, že nesúhlasí s tým, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. F.. Okresný súd Lučenec rozsudkom č.k. 4P/24/2014-119 zo dňa 10.04.2015 upravil styk starej matky s maloletými deťmi. Pretože medzi matkou a starou matkou boli vážne narušené vzťahy, tunajší súd rozsudkom č.k. 5P/17/2016-19 zo dňa 25.04.2016 zrušil úpravu styku starej matky Y. F. s maloletými deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.05.2016. Ona sa o výchovu detí riadne stará. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí jej pomáhajú so starostlivosťou o maloletú R., L. E. H..

4. Zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec poukázala na tú skutočnosť, že prešetrili pomery v domácnosti matky. Zistili, že má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu detí, o ktoré sa vzorne stará.

5. Súd vypočul maloletú R., ktorá uviedla, že sa u mamy dobre cíti, navštevuje prvú triedu Základnej školy M..

6. Maloletý L. sa rovnako vyjadril tak, že by chcel zostať v starostlivosti matky.

7. Maloletý H. uviedol, že by chcel zostať pri matke. Navštevuje materskú škôlku. Všetky tri deti sa vyjadrili tak, že by k starej matke Y. F. nechceli chodiť ani na návštevu.

8. Deti prišli na pojednávanie upravené, čisté, spokojné. Vyjadrovali sa spontánne. Výsluch bol vedený citlivo, s prihliadnutím na vek detí.

9. Stará matka Y. F. vypovedala tak, že súhlasí s tým, aby deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti tak, ako to navrhol otec detí. Ona má vytvorené dobré materiálne podmienky pre ich výchovu. Býva v rodinnom dome. Striedavo sa zdržuje v rodinnom dome, ktorý je jej vlastníctvom, ale aj v rodinnom dome svojej dcéry. Matka detí sa riadne o ich výchovu nestará a ona nemá možnosť podieľať sa na ich výchove vôbec.

10. Dokazovanie súd vykonal vypočutím matky, starej matky maloletých detí, prečítaním návrhu otca, správy o prešetrení pomerov, ktorú vypracoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca, pripojených spisov: sp. zn. 11P/597/2009, sp. zn. 8P/142/2010, sp. zn. 9P/28/2014, sp. zn. 4P/24/2014, sp. zn. 9P/22/2015, sp. zn. 9P/17/2016.

11. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 23.10.2009 č.k. 11P/597/2009-22 schválil dohodu rodičov v takom znení, že maloletá R. F. bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný na platenie výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.10.2009.

12. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 25.10.2010 č.k. 8P/142/2010-24 schválil dohodu rodičov v takom znení, že maloletý L. F. bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný na platenie výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.10.2010.

13. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 31.07.2015 č.k. 9P/22/2015-39 zveril maloletého H. F. do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný na platenie výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2015.

14. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 10.04.2015 č.k. 4P/24/2014-119 zamietol návrh Y. F. na zverenie maloletých detí R., L., H. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne súd upravil styk starej matky s maloletými deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.04.2015. V odôvodnení súd konštatuje, že zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky nie je v ich záujme. Matka detí im poskytovala dostatočnú starostlivosť. Vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie. Znalkyne MUDr. Y. A. a Mgr. N. E. vyšetrili deti, matku a starú matku a v závere znaleckého posudku uviedli, že deti sú fixované na osobu matky, preferujú ju, ako aj prostredie, v ktorom žijú.

15. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 25.04.2016 č.k. 5P/17/2016-19 súd zrušil úpravu styku starej matky Y. F. s maloletými deťmi R., L., H. tak, ako bol upravený rozsudkom č.k. 4P/24/2014-119 zo dňa 10.04.2015. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.05.2016.

16. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec prešetril pomery v domácnosti matky a zistil, že býva spolu so svojimi rodičmi a maloletými deťmi. Materiálne podmienky pre výchovu detí sú dobré, pretože bývajú v rodinnom dome, ktorý je zariadený účelovým nábytkom a elektrospotrebičmi bežnej potreby. Hygiena v domácnosti v čase šetrenia bola na dobrej úrovni. Maloletá JÁ. a maloletý L. navštevujú prvý ročník Základnej školy v Trenči. Maloletý H. navštevuje Materskú školu v M..

17. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca konštatuje, že R. F. - otec detí začal vykonávať trest odňatia slobody dňa 31.03.2015 v UVTOS pre mladistvých Sučany, kde sa jeho správanie postupne stabilizovalo. V čase, keď bol umiestnený vo väzbe, bolo jeho správanie problematické. Uložené mu boli disciplinárne tresty. V mesiaci júl 2016 u odsúdeného došlo k zmene psychického stavu, čo vyústilo do sebapoškodzovania. Premiestnený bol do iného oddielu, kde sa jeho správanie zmenilo a je na požadovanej úrovni.

18. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

19. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 111 písm. b), o) Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

21. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

23. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

27. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

29. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

30. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

31. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

32. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

33. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

34. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

35. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

36. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

37. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

38. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

39. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

40. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť vždy ak o to osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, požiada.

41. Citované zákonné ustanovenia súd aplikoval v konaní o návrhu otca na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

42. Úprava výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania.

43. Maloleté deti R., L., H. boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec detí bol zaviazaný na platenie výživného. Zo správy o prešetrení pomerov, ktorú vypracoval kolízny opatrovník bolo preukázané, že matka sa o deti dobre stará. Býva v rodinnom dome, spolu so svojimi rodičmi, ktorí jej pomáhajú pri výchove detí. Domácnosť je vybavená primeraným nábytkom, udržiavaná je v čistote a v poriadku. Tak ako to predpokladá ustanovenie § 38 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, súd zisťoval názor detí spôsobom, ktorý zodpovedá ich veku a vyspelosti. Deti prišli na pojednávanie upravené, čisté, spokojné a spontánne vyjadrili svoj názor, že by chceli zostať aj naďalej vo výchove matky. Nesúhlasili s tým, aby boli zverené starej matke Y. F. a vyjadrili sa tak, že by nechceli ísť do

jej domácnosti ani na návštevu. Výchovu detí majú zabezpečovať predovšetkým rodičia. Zverenie detí do náhradnej starostlivosti inej osoby prichádza do úvahy len za podmienky, že rodičia detí nevedia zabezpečiť starostlivosť o ich výchovu. Otec vykonáva trest odňatia slobody, takže on sám sa na výchove detí osobne podieľať nemôže. Matka zabezpečuje výchovu maloletej R., L., H. po každej stránke. Nedošlo k žiadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozsudkov Okresného súdu v Lučenci tak, že deti budú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V súčasnosti sú vytvorené najlepšie podmienky pre výchovu detí v domácnosti matky, preto súd návrh otca na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. F. v celom rozsahu zamietol.

44. Z týchto dôvodov súd rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

45. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

46. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si platil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.